

Jak przygotować się do badań

Prawidłowe przygotowanie pacjenta do badań oraz sposób i czas pobrania próbek odgrywa bardzo ważną rolę w uzyskaniu wiarygodnego wyniku badań, który będzie odpowiadał faktycznemu stanowi organizmu i ułatwi lekarzowi ocenę stanu zdrowia.

Zachęcamy do zapoznania się z krótkimi informacjami na ten temat.

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych badań uzyskać można telefonicznie pod numerami:

- badania analityczne: **14 68 08 481**

- badania serologii grup krwi: **14 68 08 378**

- Standardowe przygotowanie pacjenta przed pobraniem krwi. [kliknij](#)
- Standardowe przygotowanie pacjenta do badania próbki moczu. [kliknij](#)
- Sposób przeprowadzenia dobowej zbiórki moczu. [kliknij](#)
- Doustny test tolerancji glukozy. [kliknij](#)
- Przygotowanie pacjenta do pobrania prolaktyny. [kliknij](#)

- Przygotowanie pacjenta do wykonania dobowej zbiórki moczu na oznaczenia klirensu kreatyniny z dobowej zbiórki moczu. [kliknij](#)
- Zasady prawidłowego pobrania kału na wykrywanie pasożytów. [kliknij](#)
- Przygotowanie pacjenta do wykrywania krwi utajonej w kale. [kliknij](#)
- Test celofanowy na obecność jaja owsika (instrukcja pobierania wymazu okołododbytowego). [kliknij](#)
- Informacja o wykonaniu testu HIV. [kliknij](#)
- Informacja o wykonaniu IDENTYFIKACYJNEJ KARTY GRUPY KRWI. [kliknij](#)

STANDARDOWE PRZYGOTOWANIE PACJENTA PRZED POBRANIEM KRWI DO BADAŃ LABORATORYJNYCH.

Niezależnie od powodów dla jakich chcemy wykonać badania, do laboratorium przychodzimy rano. Uzasadnia się to faktem, iż wiele parametrów ulega wahaniom dobowym, tj. zmienia się w zależności od pory dnia (nawet o kilkadziesiąt procent).

1. Krew pobieramy rano między 7:00 a 9:00 godziną.
2. Pacjent powinien być na czczo (12 – 16 godzin po ostatnim posiłku) oraz bez palenia papierosów.
3. Dieta poprzedzająca badanie powinna być standardowa, z wyjątkiem oznaczeń specjalnych

wymagających określonych warunków dietetycznych.

4. Wcześniej należy unikać znacznego wysiłku fizycznego.

5. Na minimum 72 godziny przed wykonaniem badania należy odstawić (w miarę możliwości) przyjmowane leki, witaminy i inne preparaty (także ziołowe).

6. Nie należy wykonywać badań jeżeli na 48 godzin przed pobraniem krwi pacjent spożywał znaczne ilości alkoholu.

7. Przed pobraniem materiału do oznaczenia PSA pacjent powinien ograniczyć ucisk okolic gruczołu krokowego (np. przez zaniechanie jazdy na rowerze), zachować wstrzemięźliwość seksualną minimum 3 dni i nie poddawać się zabiegom chirurgicznym czy badaniu *per rectum*.

8. Podczas pobierania krwi pacjent nie może mieć w ustach pożywienia lub zbędnych przedmiotów.

STANDARDOWE PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO BADANIA PRÓBKII MOCZU.

Uwagi:

- Przed planowanym badaniem moczu nie zaleca się skrajnego ograniczania ani

zwiększonego przyjmowania płynów.

- Do rutynowego badania moczu zaleca się pobranie pierwszej porannej próbki oddanej bezpośrednio po spoczynku nocnym trwającym ok. 8 godzin (mocz w pęcherzu minimum 4 – 6 godzin).
- Przygodna próbka moczu tylko w przypadkach CITO.
- Należy unikać znacznych wysiłków fizycznych i długotrwałych marszów.
- Przynajmniej dzień przed planowanym oddaniem moczu do badania, należy powstrzymać się od stosunków płciowych.
- W przypadku kobiet nie należy wykonywać badania moczu w czasie krwawienia miesięcznego.

1. Oddanie moczu musi być poprzedzone dokładnym umyciem narządów płciowych sąsiadujących z ujściem cewki moczowej, stosując do tego celu wodę oraz czysty ręcznik i unikając środków odkażających.

2. Pobrać mocz ze strumienia środkowego do plastikowego jednorazowego pojemnika zakupionego w aptece.

3. Pojemnik **CZYTELNIE** opisać imieniem i nazwiskiem i możliwie szybko dostarczyć do laboratorium.

4. Laboratorium nie przyjmuje do badań moczu pobranego do innych niż zalecane pojemników (słoiki, butelki i itp.).

SPOSÓB PRZEPROWADZENIA ZBIÓRKI DOBOWEJ MOCZU

1. Zbiórkę rozpoczynamy o godz. 6:00 (lub 7:00) dnia pierwszego i kończymy o godz. 6:00 (lub 7:00) następnego dnia rano.

2. Pierwszą poranną (po nocy) porcję moczu należy oddać do muszli klozetowej, a wszystkie następne (łącznie z poranną porcją moczu dnia następnego) oddać do plastikowego pojemnika.

3. Przed oddaniem kolejnego moczu należy dokładnie umyć wodą i mydłem okolice ujścia cewki moczowej:

- u mężczyzn - żołądź, po uprzednim usunięciu napletka

- u kobiet - odchylić wargi sromowe, umyć okolice cewki moczowej i osuszyć jałowym gazikiem lub ręcznikiem papierowym.

4. Pojemnik, do którego oddaje się mocz, powinien spełniać następujące kryteria:

- nowy, czysty najlepiej sterylny - **nie myć detergentem i wodą!**

- pojemność 2 000 – 3 000 ml,

- średnica otworu przynajmniej 5 cm,

- szeroka podstawa,

- zamknięcie zabezpieczające przed rozlaniem w czasie transportu,

- materiał nie reagujący ze składnikami moczu i nie absorbujący ich (najlepiej plastikowy) - można zakupić w aptece.

5. Przez cały okres wykonywania zbiórki, mocz należy oddawać bezpośrednio do pojemnika - **nie przelewać!**

6. W czasie wykonywania zbiórki, pojemnik z moczem należy przechowywać w temperaturze + 4°C (w lodówce).

7. Do laboratorium należy dostarczyć całość zbiórki dobowej.

8. Pojemnik z moczem należy CZYTELNIE opisać imieniem i nazwiskiem i dostarczyć w możliwie najkrótszym czasie do laboratorium, nie później jednak niż do 2 godzin od napełnienia pojemnika.

9. Jeżeli z jakiegóż przyczyny choćby jedna porcja moczu w czasie przeprowadzania zbiórki nie została oddana do pojemnika (pominięta, wylana, itp.), zbiórkę należy przeprowadzić ponownie w innym dniu.

DOUSTNY TEST TOLERANCJI GLUKOZY

Doustny test tolerancji glukozy to próba czynnościowa wykonywana w diagnostyce zaburzeń gospodarki węglowodanowej. Pacjent przed przystąpieniem do testu powinien zachować następujące warunki:

1. 3 dni przed wykonaniem testu obowiązuje normalna dieta bez ograniczeń.

2. 3 dni przed testem odstawić w miarę możliwości leki zaburzające gospodarkę węglowodanową (diuretyki tiazydowe, doustne środki antykoncepcyjne, sterydy).

3. Przed badaniem pozostać na czczo przez około 12 godzin (8 – 14 godzin).

W celu uzyskania najbardziej wiarygodnych wyników wskazane jest::

- powstrzymanie się od palenia papierosów przez minimum 8 godzin przed badaniem,
- 2 godziny przed testem nie wykonywać ciężkiej pracy fizycznej.

4. Test rozpoczynać w godzinach porannych (między 7:00 a 8:00) od pobrania krwi żyłnej na fluorek sodu (NaF), przed podaniem glukozy do wypicia.

5. Roztwór glukozy, sporządzony dla dorosłych poprzez rozpuszczenie 75 g glukozy bezwodnej (dotyczy również kobiet ciężarnych) w 250 – 300 ml wody, powinien zostać wypity przez pacjenta w ciągu maksymalnie 5 minut;

Dla dzieci zalecana dawka glukozy to 1,75 g/kg masy ciała (do 75 g).

6. W czasie trwania testu pacjent powinien:

- zachować normalną aktywność fizyczną (bez wykonywania pracy, ale nie leżąc)
- pozostać na czczo – nie jeść, nie pić i nie palić papierosów.

7. Po 120 minutach od podania roztworu glukozy należy pobrać krew żylną na fluorek sodu (NaF) w celu oznaczenia glikemii.

8. W przypadku kobiet w ciąży zaleca się wykonanie krzywej cukrowej trzypunktowej:

- na czczo
- 1 godz. po 75 g glukozy
- 2 godz. po 75 g glukozy.

PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO POBRANIA PROLAKTYNY

1. Prolaktynę (PRL) należy oznaczyć rano na czczo.

2. Badanie PRL należy wykonać po krwawieniu miesięczkowym, ale przed owulacją ponieważ zarówno menstruacja jak i owulacja mogą podwyższyć wynik lub według zaleceń lekarza.

3. Poziom PRL może podwyższać współżycie oraz badanie piersi, z których należy zrezygnować przynajmniej na 3 dni przed planowanym badaniem.

4. Poziom PRL mogą podwyższać leki tj.

- blokery receptora dopaminowego (fenotiazyny, haloperidol, tioksanten, metoklopramid, donperidon i lizapryd),

- H2 blokery (cymetydyna, ranitydyna),

- opioidy,

- inhibitor zwrotnego wychwytu serotoniny,

- imipramina.

5. Substancje zmniejszające stężenie PRL:

- α-Dopa,

- dopomina, noradrenalina, agoniści dopaminy;

- apomorfina,

- witamina B6 (duże dawki),

- glikokortykosteroidy (duże dawki).

6. Na poziom PRL wpływają również leki antykoncepcyjne.

**PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO OZNACZENIA KLIRENSU KREATYNYNY
Z DOBOWEJ ZBIÓRKI MOCZU**

1. Dopilnować, aby w trakcie przeprowadzenia badania pacjent::

- zażywał tylko niezbędne leki,
- przyjął od 1,5 do 2 l płynów, wyłączając kawę i herbatę – z uwagi na moczopędne działanie obecnych w nich metyloksantyn,
- nie spożywał mięsa,
- nie wykonywał znaczących wysiłków fizycznych;

2. Zbiórkę rozpoczyna się po odrzuceniu pierwszej porcji rannej i kończy na pierwszej porannej porcji moczu oddanej w dniu następnym. Rozpoczynamy ją zwykle o godz. 6:00 lub 7:00 dnia pierwszego i kończymy o godz. 6:00 lub 7:00 następnego dnia;

3. Pojemnik , do którego oddaje się mocz, powinien spełniać następujące kryteria:

- sterylność,
- pojemność 2 000 – 3 000 ml,
- średnica otworu przynajmniej 5 cm umożliwiająca bezpośrednio oddawanie moczu,

- szeroka podstawa,
- szczelne zamknięcie,
- materiał nie reagujący ze składnikami moczu i nie absorbujący ich.

4. W czasie wykonywania zbiórki, pojemnik z moczem należy przechowywać w temperaturze + 4⁰C (w lodówce).

5. Kończąc zbieranie moczu należy pobrać próbkę krwi żyłnej do oznaczenia stężenia kreatyniny we krwi.

Uwaga:

W przypadku problemów z prawidłowym przeprowadzeniem zbiórki dobowej moczu, można oznaczyć eGFR. W tym celu należy pobrać krew pacjenta na oznaczenie stężenia kreatyniny oraz podać jego nr PESEL.

ZASADY PRAWIDŁOWEGO POBRANIA KAŁU NA WYKRYWANIE PASOŻYTÓW

- 1.** Kał należy dostarczyć w jednorazowym pojemniku plastikowym (zakupionym w aptece).
- 2.** Pojemnik należy czytelnie opisać imieniem i nazwiskiem, rodzajem badania, a w przypadku braku skierowania także podać nr PESEL i adres zamieszkania.

3. W pojemniku należy umieścić kilka grudek kału pobranych z różnych miejsc (objętość zbliżona do wielkości orzecha włoskiego).

4. Kał do badania nie może zawierać domieszki moczu, wody z lewatywy czy parafiny.

5. Wszystkie twory budzące podejrzenie, np. fragmenty pasożytów czy śluz, należy umieścić w pojemniku (nie płukać wodą).

PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO WYKRYWANIA KRWI UTAJONEJ W KALE

1. Przygotowanie pacjenta do badania:

- nie wykonywać zbiórki kału w czasie miesiączki i 3 dni po jej zakończeniu,

- nie wykonywać zbiórki kału w przypadku krwawiących żylaków odbytu oraz w przypadku występowania krwi w moczu,

- wykonanie testu nie wymaga stosowania specjalnej diety,

- alkohol, aspirynę oraz inne leki i używki mogące powodować podrażnienia żołądka i jelit należy odstawić minimum na 48 godzin przed wykonaniem badania.

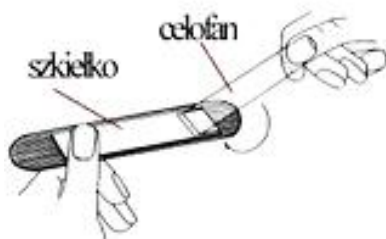
2. Pobranie materiału i dostarczenie do laboratorium:

- kał pobrany z trzech różnych miejsc, przenieść do czystego, szczelnie zamkniętego i dokładnie opisanego pojemnika (zakupionego w aptece);

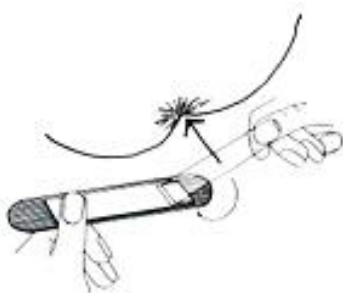
- świeżą próbkę kału należy dostarczyć do 6 godzin do laboratorium.

TEST CELOFANOWY NA OBECNOŚĆ JAJA OWSIKA

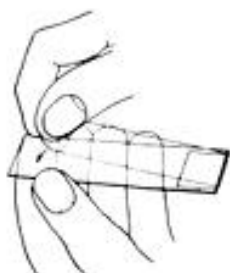
Instrukcja pobierania wymazu okołodbytowego

Oderwać celofan od szkiełka **(nie do końca)**.

Trzymając jedną ręką szkiełko, lepką stroną paska celofanowego przykleić, jak najgłębiej, w okolicę otworu odbytowego.

Pasek celofanowy przykleić (rozprostowując) z powrotem na szkiełko.

~~INFORMACJA O WYKONANIU IDENTYFIKACYJNEJ KARTY GRUPY KRWI~~

Wypadki komunikacyjne i inne, urazy, częste pobyty w szpitalu powodują, że powstała potrzeba posiadania dokumentu potwierdzającego grupę krwi.

W związku z wprowadzeniem nowego formatu dowodu osobistego, w którym brak jest miejsca na wpis grupy krwi, Pracownia Serologii Transfuzjologicznej z Bankiem Krwi proponuje Państwu wpisanie grupy krwi do IDENTYFIKACYJNEJ KARTY GRUPY KRWI.

- Wydana identyczną technologią co nowy dowód osobisty idealnie komponuje się z pozostałymi dokumentami i powinna zawsze i wszędzie być noszona przez każdego z nas razem z dowodem osobistym.
- IDENTYFIKACYJNA KARTA GRUPY KRWI jest zgodna z aktualnie obowiązującymi przepisami.

Jak przygotować się do badań.

- Wystawienie karty wiąże się z wykonaniem dwóch niezależnych badań grupy krwi (najlepiej w różnym czasie), których daty i numery są umieszczone pod wynikiem (rewers karty).

- IDENTYFIKACYJNA KARTA GRUPY KRWI to karta , która ratuje życie:

- posiada format nowego dowodu osobistego

- raz wyrobiona jest aktualna przez całe życie

- skraca procedury medyczne

Wzór karty

 KARTA IDENTYFIKACYJNA GRUPY KRWI Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Kwiololecznictwa Wałbrzych 58-300, ul. B. Chrobrego 31 www.rckik.walbrzych.pl	Pracownia Serologii Grup Krwi RCKiK w Wałbrzychu
Imiona i nazwisko Jan Kowalski	GRUPA KRWI A RhD+ (plus)
Data i miejsce urodzenia 14.02.1984 Wałbrzych	Uwagi -
Imiona rodziców Józef Maria	Daty badań 2011-01-01 2011-01-01
PESEL 9 8 0 2 1 4 0 3 4 6 6	Numery badań Z20000xxxx250/I Z20000xxxx250/I
	Numery badań i daty wydania karty 01.01.2012 NR 1/2012
	Podpis 12222 Teresa Nowak mgr biologii Diagnosta Laboratoryjny

Szczegółowe informacje można uzyskać W Pracowni Serologii Transfuzjologicznej z Bankiem Krwi (I piętro w budynku szpitala), tel. 14 68 08 378.